

REFERAT Helseutvalget 2019-2023 d. 14-03-2023

Møtedato Tirsdag d. 14. marts 2023 kl. 09:00

Møtested Formannskapssalen

Indholdsfortegnelse

Referatsaker.....	3
Møtedokumenter.....	4
Behandling av utvalgssak.....	11
Godkjenning av protokoll fra helseutvalgets møte 14.02.2023.....	12
Vurdering av OPS som modell for nytt omsorgssenter i 2029.....	14
Åpen halvtime.....	23

Sak .: Referatsaker

Sak 2023000016-14: Møtedokumenter

Vedlegg

Svar til Lajla Elefskaas

Presentasjon funn, helse utvalget

Matsvinn helseutvalget 14.3.23

Svar Lajla Elefskaas 13.3.23

Fontenehus pres. Helseutvalget Kristiansand 07.03.23

Planarbeid gode livsvilkår - Presentasjon for de politiske hovedutvalg mars 2023

Komplett innkalling_ Helseutvalget (14.03.23

Saksliste Helseutvalget 14.03.2023

PROTOKOLL HELSEUTVALGET

Dato: 14.03.2023
Sted: Formannskapssalen
Behandlede saker: 11/23 - 12/23
Møtets varighet: Kl. 09.00 til 14.00
Møteleder: Leder Espen Saga

Til stede:

Magne Thorvald Bakken (SP)
Ellen Rudnes (Rødt)
Paul Magne Lunde (AP)
Dalmar Shirwac (AP)
Rasha Abdallah (SV)
Espen J. Saga (H)
Anita S. Dietrichson (H)
Monica Rosenvold (KRF) for
Vidar Sveinung Kleppe (ND)
Kari Berthelsen (PP)
Lajla Elefskaas (SP) for

Forfall:

Ebbe Boel Pedersen (KRF)

Annette Skeie Jakobsen (TVP)

Til stede fra administrasjonen:

Brede Skaalerud, direktør helse og mestring
Lisbeth Bergstøl, kommunalsjef forvaltning og koordinering
Inger Ingebretsen, kommunalsjef livsmestring
Anne Sofie Hellebø, kommunalsjef omsorgssentre
Mette Brevigh Nilsen, kommunalsjef hjemmetjenester og rehabilitering
Aashild Andexler, stedfortredende kommunalsjef helsefremming og integrering
Hilde Engenes, teamleder strategi og planarbeid
Heidy Døsvik, leder NAV
Eva Ottesen, utvalgsekretær

Dessuten møtte:

Solveig Nordkvist, eldrerådet
Bente Brovig Uldal, HTV Fagforbundet
Cathrine Kaarikstad, HTV NSF

TEMA

Gode livsvilkår

Temaplan for helsefremming, forebygging og psykisk helsearbeid, vold og seksuelle overgrep

Innhold i presentasjonen

- Om planarbeidet
- Organisering
- Kunnskapsinnhenting og medvirkning
- Tidslinje
- Planprodukter
- Hovedfunn fra innkomne innspill

Hovedfunn fra innkomne innspill

- Ulik forståelse av hvor «skoen trykker»
- Organisatoriske faktorer
- Manglende tilbud
- Samhandling
- Mål om venstreforskyving
- Manglende likeverdighet i møtet med kommunen
- Medvirkning
- Målgrupper
- Kompetanse
- Forslag til satsningsområder

Sammen for trygg oppvekst uten vold og seksuelle overgrep (Nina Sletten og Mogens

- Hvorfor er dette viktig?
- Statistisk sammenheng mellom barndoms-krenkelser og senere sykdom, uhelse og sosiale utfordringer
- Mechanisms by Which Adverse Childhood Experiences Influence Health and well-being Throughout the Lifespan
- Forekomst
- Hva er gjort til nå og hvorfor?
- Ansatte?
- Frykt
- Fysisk ubehag/sykdom
- Ulike opplevelser leder og ansatt
- Savn etter felles arbeidsverktøy
- Behov for ett sted å henvende seg til
- Hva forteller barn og unge
- Hva opplever foresatte og foreldre
- Hva opplever samarbeidspartnere
- I tråd med forskning
- Satsningsområder knyttet til tema

Deretter runde med spørsmål og innspill.

Orienteringer

Kommunens arbeid med matsvinn

v/rådgivere Astrid Færden Gaare og Anne Line Gangså Tørresen

- Global utfordringer
- Føringer
- Reduksjon i sykehjem
- Prosjekt: «Redusere matsvinn omsorgssentre» Matsvinn 1
- Stener Heyerdahl omsorgssenter Dette gjorde vi
- Resultater fra Matsvinn 1
- Matsvinn 2
- Hvordan bli en matredder på omsorgssentrene
- Iverksett og følg opp tiltak
- Konkrete tiltak
- Resultater/gevinster
- Kartlegginger
- Kartlegging måltider
- Indikator- Avfallsdata omsorgssentre
- Hvordan går det på Stener Heyerdahl ett år etter?
- Utfordringer
- Matsvinn 3 – nye muligheter

Deretter spørsmålsrunde.

Fontenehus Norge

- Fontenehus finnes over hele landet
- For hvem?
- Gode liv – ikke bare behandling
- Fontenehus drives i fellesskap
- På fontenehuset kan du....
- Spennende prosjekter
- Fontenehus er tilgjengelig for alle
- Behovet for Fontenehus
- Fontenehus virker
- Oppstart av fontenehus
- Finansiering

11/23 Godkjenning av protokoll fra helseutvalgets møte 14.02.2023
(ark.nr. 2023000016)

Helseutvalgets vedtak

Helseutvalget godkjenner protokoll fra utvalgets møte 14.02.2023.
(Enst.)

12/23 Vurdering av OPS som modell for nytt omsorgssenter i 2029
(ark.nr. 2022004027)

Helseutvalgets innstilling

- 1 Bystyret tar notatene *vurdering OPS for sykehjem i Kristiansand kommune og vurdering av offentlig-privat samarbeid om drift av tjenesten i omsorgssenter 2029* til orientering.
(Enst.)
2. Omsorgssenteret som planlegges ferdigstilt i 2029 bygges etter en tradisjonell gjennomføringsmodell.
(Enst.)
3. Driften av omsorgstjenesten på omsorgssenteret som planlegges ferdigstilt i 2029, planlegges i kommunal regi.
(6/5)
4. For å sikre tjenesteutvikling og innovasjon av tjenestene sette det av 6 millioner til pilotprosjekter innen sektoren. Kostnadene innarbeides i arbeidet med økonomiplan 2024-2027. Ideelle organisasjoner inviteres for og se på ulike nye modeller til medvirkning. Det bør settes av midler til dette i arbeid med økonomiplan 2024-2027
(Enst.)
5. I forbindelse med driften av omsorgssenteret, skal administrasjonen legge til rette for at bemanningen løses med hele og faste stillinger.
(Enst.)

Forslag:

Kommunaldirektøren fremmet følgende innstilling:

1. Bystyret tar notatene *vurdering OPS for sykehjem i Kristiansand kommune og vurdering av offentlig-privat samarbeid om drift av tjenesten i omsorgssenter 2029* til orientering.
2. Omsorgssenteret som planlegges ferdigstilt i 2029 bygges etter en tradisjonell gjennomføringsmodell.
3. Driften av omsorgstjenesten på omsorgssenteret som planlegges ferdigstilt i 2029 blir utlyst som konkurranse. Konkurransen skal være åpen for både ideelle og kommersielle aktører.

4. Transaksjonskostnader som påløper i forbindelse med konkurransen og oppfølging av privat drift estimeres og håndteres i forbindelse med rullering av økonomiplan 2024-2027.

Rødt, AP og SV fremmet følgende alternativt forslag:

«3. Driften av omsorgstjenesten på omsorgssenteret som planlegges ferdigstilt i 2029, planlegges i kommunal regi

4. For å sikre tjenesteutvikling og innovasjon av tjenestene sette det av 6 mill til pilotprosjekter innen sektoren. Kostnadene innarbeides i arbeidet med økonomiplan 2024-2027.

5. I forbindelse med driften av omsorgssenteret, skal administrasjonen legge til rette for at bemanningen løses med hele og faste stillinger.»

SP fremmet følgende forslag:

«4. Ideelle organisasjoner inviteres for og se på ulike nye modeller til medvirkning. Det bør settes av midler til dette i arbeid med økonomiplan 2024-2027.»

ND fremmet følgende forslag:

«Omsorgssenteret som planlegges ferdigstilles i 2028.»

Voteringer:

Kommunedirektørens innstilling pkt. 1 og 2 ble enstemmig vedtatt.

Ved alternativ votering mellom økonomidirektørens innstilling pkt. 3 og AP/SV/Rødt sitt alternative forslag til pkt. 3, ble forslag fra AP/SV/Rødt vedtatt med 6 mot 5 stemmer (Anita S. Dietrichson (H), Espen Saga (H), Monica Rosenvold (KRF), Vidar Kleppe (ND), Kari Berthelsen (PP)).

AP/SV/Rødt sitt alternative forslag til pkt. ble enstemmig vedtatt.

AP/SV/Rødt sitt forslag til et nytt pkt. 5 ble enstemmig vedtatt.

SP sitt tilleggsforslag til pkt. 4 ble enstemmig vedtatt.

ND sitt forslag falt med 7 mot 4 stemmer (Monica Rosenvold (KrF), Vidar Kleppe (ND), Kari Berthelsen (PP), Lajla Elefskaas (Sp)).

Stemmeforklaring:

H, SV og Rødt støtter intensjonen i NDs forslag, men mener at dette er en budsjettsak.

Åpen runde

Helse- og mestringsdirektøren orienterte:

Fastlegeordningen

- 169 ledige plasser
- 5300 på venteliste
- Omkring 6000 personer som ikke er bosatt i Kristiansand kommune har i dag fastlege Kristiansand
- Rekruttering ser bedre ut.

Pågående krevende omstillingsprosess i Helse- mestring for å kunne klare forsvarlig drift innen tildelt budsjett.

To heldagssamlinger for alle kommunalsjefer 21. og 28. mars for å se på økonomi/oppgaver.

Utvalget vil få en orientering om Gledesspredere i neste møte

Repr. Lajla Elefskaas (SP)

Innsendte spørsmål om sykehjem/institusjon

Skriftlig svar er vedlagt protokollen.

Møte hevet.

Sak .: Behandling av utvalgssak

Sak 11/23: Godkjenning av protokoll fra helseutvalgets møte 14.02.2023

Vedlegg

Protokoll Helseutvalget 14.02.23

SAKSPROTOKOLL

Arkivsak-dok. 2023000016
Saksbehandler Eva Ottesen

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Helseutvalget	14.03.2023	11/23

GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA HELSEUTVALGETS MØTE 14.02.2023

HELSEUTVALGET HAR BEHANDLET SAKEN I MØTE 14.03.2023 SAK 11/23

Helseutvalgets vedtak:

Helseutvalget godkjenner protokoll fra utvalgets møte 14.02.2023.
(Enst.)

28.03.2023

Sak 12/23: Vurdering av OPS som modell for nytt omsorgssenter i 2029

Vedlegg

Vedtak NÆR, 28032023, Sak 8/23, Vurdering av OPS som modell for nytt omsorgssenter i 2029

Vedtak Senior, 08032023, Sak 22/23, Vurdering av OPS som modell for nytt omsorgssenter i 2029

Notat - Vurdering OPS for sykehjem i Kristiansand kommune

Notat - Vurdering av offentlig-privat samarbeid om drift av tjenesten i omsorgssenter 2029

Dato 21. februar 2023
Saksnr.: 2022004027-8
Saksbehandler Kjetil Paulsen
Godkjent av Brede Skaalerud
Tone Iglebæk
Terje Fjellvang

Saksgang

Eldrerådet
Helseutvalget
Nærings- og eierskapsutvalget
Formannskapet
Bystyret

Møtedato

08.03.2023
14.03.2023
28.03.2023
29.03.2023
26.04.2023

Vurdering av OPS som modell for nytt omsorgssenter i 2029

Forslag til vedtak

1. Bystyret tar notatene *vurdering OPS for sykehjem i Kristiansand kommune og vurdering av offentlig-privat samarbeid om drift av tjenesten i omsorgssenter 2029* til orientering.
2. Omsorgssenteret som planlegges ferdigstilt i 2029 bygges etter en tradisjonell gjennomføringsmodell.
3. Driften av omsorgstjenesten på omsorgssenteret som planlegges ferdigstilt i 2029 blir utlyst som konkurranse. Konkurransen skal være åpen for både ideelle og kommersielle aktører.
4. Transaksjonskostnader som påløper i forbindelse med konkurransen og oppfølging av privat drift estimeres og håndteres i forbindelse med rullering av økonomiplan 2024-2027.

Sammendrag

I forbindelse med behandlingen av økonomiplanen 2022-2025, vedtok bystyret verbalvedtak 6-22, hvor bystyret ber om en sak som belyser ulike modeller for et offentlig privat samarbeid (OPS) ved bygging og drift av det neste omsorgssenteret i kommunen.

Det er utarbeidet to notater som vurderer ulike modeller for henholdsvis bygging og drift av det neste omsorgssenteret og drift av omsorgstjenesten på omsorgssenteret. Kristiansand kommune har erfaring med OPS fra tidligere byggeprosjekter, blant annet Aquarama og Justvik skole. For å høste erfaring fra tidligere prosjekter er det gjennomført en evaluering av Justvik skole. Evalueringen ble gjennomført av WSP Norge AS og rapporten ble presentert for næring- og eierskapsutvalget 22. november 2022.

Med bakgrunn i de vurderingen som fremkommer i notatene kommer kommunedirektøren med sin anbefaling om OPS for det neste omsorgssenteret.

Kommunedirektøren viser til erfaringene fra blant annet Justvik skole. Evalueringen viser at OPS som gjennomføringsmodell har medført merkostnader sammenlignet med tradisjonell gjennomføringsmodell. Privat finansiering er mer kostbar enn offentlig finansiering, og de positive effektene ved OPS som modell ser ikke ut til å overstige de negative effektene. Kommunedirektøren anbefaler derfor at omsorgssenteret som planlegges ferdigstilt i 2029 bygges etter en tradisjonell gjennomføringsmodell.

Når det gjelder drift av omsorgstjenesten er kommunedirektøren av den oppfatning at det er hensiktsmessig å stimulere til mer tjenesteutvikling og innovasjon gjennom konkurranseutsetting, på tross av at dette krever ekstra budsjett for å dekke transaksjonskostnadene.

For å sikre størst mulig konkurranse anbefales det å invitere både ideelle og kommersielle aktører til å levere anbud.

Vedlegg:

Notat – Vurdering OPS for sykehjem i Kristiansand kommune, utarbeidet av Espen Solheim-Kile, WSP

Notat – Vurdering av offentlig-privat samarbeid om drift av tjenesten i omsorgssenter 2029

1. Saksutredning

1.1 Bakgrunn for saken

Bakgrunnen for denne saken er det politiske vedtaket i verbalvedtak 6-22 i bystyret 15. desember 2021

Offentlig/privat samarbeid for bygging og drift av omsorgssenter

Bystyret ber om en sak hvor det gjennomføres et offentlig/privat samarbeid for å bygge og drifte det neste omsorgssenteret i kommunen. Ulike modeller skal belyses og en ser for seg alternativer hvor kommunen står for drift mens private står for bygging og eie og alternativt at private aktører står for både drift, bygging og eie.

Bystyret vedtok 23.03.2022 i sak 38/22 *Offentlig-privat samarbeid for bygging og drift av kommunens neste omsorgssenter* at

1. Kommunedirektøren fremmer en sak for bystyret som utreder OPS som modell for omsorgssenteret som er planlagt med 84 plasser og ferdigstillelse i 2028. Det utredes OPS som modell både for byggeprosjektet og tjenestedriften. Saken fremmes første halvår 2023.
2. Bygging av de førstkommende 72 sykehjems plassene som er planlagt bygd i tilknytning til Randesund omsorgssenter og Strømmehaven, gjennomføres i kommunal regi og ikke som OPS.

Omsorgssenteret som var planlagt ferdigstilt i 2028 er i økonomiplan 2023–2026 forskjøvet med ett år til 2029. Det er satt av 3,98 mill. kr i 2026 til oppstart av nytt omsorgssenter.

1.2 Vurdering av OPS som gjennomføringsmodell for bygging av nytt omsorgssenter

OPS (Offentlig Privat Samarbeid) har mange definisjoner, for formålet her benyttes definisjonen fra anskaffelser.no (2022):

«OPS er et samarbeid mellom offentlige og private aktører. Det private OPS-selskapet har byggherrerollen, utfører prosjektering og/eller tar ansvar for bygging, finansiering, drift og/eller vedlikehold i en definert periode. Vanligvis skjer drift og vedlikehold i en periode på 20-30 år».

OPS kan diskuteres ut fra to perspektiver: Prosjektfinansiering og gjennomføringsmodell.

Med bakgrunn i kommuners muligheter for offentlig finansiering, er privat finansiering lite gunstig. Vurdering av OPS må derfor begrunnes med positive effekter i gjennomføringsmodellen.

Gjennomføringsmodellen i OPS-prosjekt handler om hvordan andre incentiver bidrar til et bedre sluttprodukt og «mer verdi for pengene». Fra forskning og litteratur er det antatt at følgende punkter er positive elementer ved OPS som gjennomføringsmodell:

- Bedre kvalitet
- Raskere byggetid
- Mer effektiv drift
- Risikooverføring til leverandør
- I større grad fokus på sluttresultatet

- Synergier mellom ulike aktører

Det pekes samtidig på en rekke utfordringer som kan hindre disse effektene fra å realiseres:

- Vanskeligere å spesifisere og måle leveransen
- Ubalanse mellom størrelse på investering og drift
- Høye transaksjonskostnader (som kan inkludere å skaffe informasjon om markedsinteresse, leverandørens kostnader i tilbudsfasen, forhandlingskostnader, evalueringskostnader)
- Incentiver som ikke fungerer som i ordinære entreprisereformer, det er også ofte manglende erfaring hos bestiller og leverandør
- Mulighet for salg av prosjekt til annen ekstern part gir usikkerhet rundt eierskap
- Lite fleksibilitet for endringer i driftsfasen

Det er for tiden få pågående OPS prosjekter i andre norske kommuner. Kristiansand kommune har selv erfaringer fra tidligere OPS prosjekter, her kan nevnes Justvik skole og Aquarama.

Det er høsten 2022 gjennomført en evaluering av erfaringene fra Justvik skole og resultatet ble presentert for næring- og eierskapsutvalget 22. november 2022. Evalueringen viser at OPS som gjennomføringsmodell har medført merkostnader for prosjektet i OPS kontrakten som har en varighet på 25 år. Merkostnadene er beregnet til 45 mill. kr av en total entreprisestand på ca. 100 mill. kr. Merkostnadene knytter seg blant annet til dyrere drift, dyrere finansiering og andre regler for momskompensasjon. Endelig resultat vil en ikke få før kontraktsperioden utløper.

Det er også gjort en evaluering av kvaliteten på bygget og driftstjenestene for Justvik skole. Det er ikke mulig å konkludere med at det er levert bedre kvalitet. Erfaringene viser at det tilkommer ekstra kostnader utover det som er avtalt i driftsavtalen. Fra bruker oppleves det tidkrevende å følge opp OPS-avtalen.

Kristiansand kommune har en praksis ved realisering av nye formålsbygg hvor det settes av drifts- og vedlikeholdsmidler for hele byggets levetid (LCC). Det sikrer at bygget holdes i tilstandsgrad 1 over tid. Det å sikre et tilstrekkelig vedlikeholds nivå har vært fremhevet som en av fordelene med OPS, men det har Kristiansand kommune sikret gjennom a-bygg strategien.

Det er også viktig å være klar over at OPS krever lenger tid i forkant av gjennomføring enn andre modeller. Prosjekter som vurderes som OPS må derfor ha tilstrekkelig lang tid før gjennomføring for å sikre en god prosess i forkant.

Aquarama er et spesielt prosjekt, hvor det er flere avvik fra den vanlige norske OPS-modellen. Spesielt har man kombinert offentlig tjenesteyting med kommersiell drift, som i sum har skapt et anlegg helt annerledes enn hva kommunen hadde laget om prosjektet hadde vært gjennomført tradisjonelt. Prosjektet viser derfor mulighetene som ligger i prosjekter hvor det er tydelige synergier mellom offentlige og private interesser. Det var i tillegg en innovativ løsning som ble valgt for finansiering da det viste seg at full privat finansiering ble for kostbart for kommunen.

Tradisjonell OPS er lite egnet for sykehjemsprosjekter i Kristiansand, da de mulige oppsidene virker lavere enn de potensielle nedsidene.

Det er flere tilpasninger med varianter av OPS man kan gjøre for å unngå en del av de ulempene som er skissert. Det viktigste vil være å unngå økte finansieringskostnader, økte driftskostnader og økte kostnader knyttet til MVA. I tillegg kan utvikling av andre funksjoner i samme bygning eller område kunne redusere nedsidene. Synergier ved etablering av et omsorgssenter kan være knyttet til leiligheter med livsløpsstandard, apotek, treningssenter eller andre aktuelle forretninger og aktiviseringstjenester.

For å unngå økte finansieringskostnader kan det vurderes ulike løsninger for hvordan prosjektet finansieres med både offentlige og private midler. Det vil være modeller hvor det i større grad er et reelt partnerskap, eksempelvis Joint Venture. Erfaringsgrunnlaget i Norge er derimot lite, og det vil derfor være nødvendig å gjøre utredninger om avgiftsmessige konsekvenser og om lovverket gjør det vanskelig å lykkes med slike modeller.

1.2.1 Oppsummering

Tradisjonell OPS er lite egnet for sykehjemsprosjekter i Kristiansand, da de mulige oppsidene virker lavere enn de potensielle nedsidene. Kostnadssiden er et hovedargument for ikke å satse på OPS for gjennomføring av byggeprosjektet eller for teknisk drift.

En OPS modell som er tilpasset norske forhold og hvor det er synergier mellom offentlige og private interesser kan redusere ulempene med tradisjonell OPS. Slike modeller er lite utprøvd i Norge, og det er usikkerhet knyttet både til markedssituasjonen i Kristiansand og mulighetsrommet innenfor lovverket.

1.2.2 Anbefaling

Kommunedirektøren viser til de økonomiske resultatene fra evalueringen av Justvik skole og oppsummeringen fra rapporten utført av WSP. Den sier at tradisjonell OPS er lite egnet som gjennomføringsmodell for sykehjemsprosjekter i Kristiansand.

Mulighetene som beskrives med synergier mellom private og offentlige interesser er spennende i et større perspektiv, men er usikre og forbundet med risiko. På grunn av kommunens økonomiske stilling hvor det er behov for nye investeringer for den kommunale tjenesteproduksjonen, samtidig som gjeldsgraden er høy, anbefaler kommunedirektøren at omsorgssenteret som skal bygges i 2029 bygges etter tradisjonell gjennomføringsmodell.

1.3 Vurdering av OPS på drift av omsorgstjenesten

Med utgangspunkt i det faglige konseptet for omsorgssentre vil det være mulig for Kristiansand kommune å gjennomføre en konkurranse om drift av tjenesten i et omsorgssenter med ordinære sykehjems plasser.

Kristiansand har ca. gjennomsnittlig kvalitet på tjenesten i omsorgssentre sammenlignet med ASSS-kommunen. Dette må kunne defineres som tilfredsstillende, og åpner samtidig opp for videreutvikling av tjenesten. Det forventes at private leverandører også vil kunne levere den nødvendige lovpålagte kvaliteten, samt stimulere til mangfold og til utvikling og innovasjon. Erfaringer fra andre sammenlignbare kommuner tilsier at private aktører kan være gode på konseptutvikling, bemanningsløsninger og å ta i bruk ny teknologi. Under forutsetning av at det etableres gode arenaer for samhandling og samarbeid mellom det private og de offentlige omsorgssentrene, vil det være mulig å overføre erfaringer, utvikling og innovasjon fra privat til kommunal drift.

Karakter og omfang av forventet utvikling og innovasjon ved privat drift av et omsorgssenter er på forhånd ukjent. Det er ikke mulig å vurdere i forkant hvor stor effekten av denne utviklingen vil være for tjenesten, og om en slik utvikling vil kunne realiseres økonomisk og dermed gi en økonomisk gevinst i senere fase.

Sammenligning med ASSS-kommunene viser at Kristiansand kommune har kostnadseffektiv drift av omsorgssentrene. Administrasjonen er usikker på i hvilken grad det kan forventes at en privat leverandør kan oppnå lavere driftskostnader. Det må imidlertid påberegnes transaksjonskostnader, det vil si kostnader knyttet til gjennomføring av konkurransen og oppfølging av den private driften over tid. Konkurransesutsetting av tjenesten i et sykehjem vil altså gi en merkostnad.

Det forventes å være interesse for oppdraget ved en utlysning av konkurranse, selv om markedet er beskjedent. Både ideelle og kommersielle aktører forventes å kunne tilfredsstillende kravene i en slik konkurranse, og det er ikke funnet entydige faglige argumenter for å reservere en konkurranse kun for ideelle aktører. Utllysning til både ideelle og kommersielle aktører vil skape et noe større marked og dermed mer konkurranse.

Et omsorgssenter med privat drift bør være en selvstendig tjeneste, og det anbefales å unngå både kombinasjon i samme bygg med offentlig tjeneste, og virksomhetsoverdragelse. Dermed anbefales det at omsorgssenteret ikke blir kombinert med et eksisterende omsorgssenter, men etableres i et selvstendig bygg. Dette er uavhengig av om dette bygges som OPS eller i et offentlig styrt byggeprosjekt.

Risiko knyttet til privat drift av et omsorgssenter er muligheten for at aktøren avbryter kontrakten, høye transaksjonskostnader ved behov for mye oppfølging, og mulig uenighet om målgruppen for sykehjemsplassene. Det forventes at dette er et håndterbart risikobilde, med forbehold om at det kan oppstå behov for økt budsjett ved uventede hendelser.

Det estimeres at arbeidet med forberedelse av en konkurranse må starte tidlig 2026 for å etablere privat drift fra 2029. Per i dag bruker helse og mestring store ressurser på omfattende omstillingsarbeid. Selv om det til enhver tid vil pågå utviklingsarbeid og omstilling, forventes den pågående omstillingsprosessen å være avrundet i løpet av 2024/2025. Dermed vurderes det som gjennomførbart å starte en relativt omfattende prosess for utarbeidelse og gjennomføring av konkurransen fra 2026.

Det vil imidlertid være behov for dedikerte ressurser fra flere direktørområder med kompetanse på blant annet helse og mestring, innkjøp, analyse, økonomi og jus. Det vil være nødvendig å sikre tilførte driftsmidler for å fremskaffe tilstrekkelig kapasitet i administrasjonen til dette arbeidet. Det vises i denne sammenhengen til analysen fra Bærum kommune som i 2022 estimerte en kostnad på 2,95 mill.kr. for gjennomføring av konkurransen, og totalt 3,65 mill.kr. i løpet av 8 år for oppfølging, hvorav størst omfang de første to årene.

For å oppnå igangsetting av privat drift i 2029 vil det være nødvendig å starte utarbeidelse av kravspesifikasjon fra 2026. Nødvendig budsjett vil måtte bli håndtert i rullering av økonomiplan 2024 – 2027. Det vil være behov for kalkulering av forventet kostnadsnivå for Kristiansand fra 2026.

1.3.1 Anbefaling

Kommunedirektøren er av den oppfatning at det er hensiktsmessig å stimulere til mer tjenesteutvikling og innovasjon gjennom konkurranseutsetting, på tross av at dette krever ekstra budsjett for å dekke transaksjonskostnadene.

For å oppnå gevinst på tjenesteutvikling og innovasjon, er det ikke formålstjenlig at kommunen selv deltar i konkurransen.

For å sikre størst mulig konkurranse anbefales det å invitere både ideelle og kommersielle aktører til å levere tilbud.

2. Sjekkpunkter i alle politiske saker

2.1 Juridisk grunnlag

Kommunen må forholde seg til Lov om offentlige anskaffelser. Lov og forskrift om offentlige anskaffelser vil gjelde dersom OPS velges som gjennomføringsmodell på samme måte som andre bygge- og anleggsprosjekter. Tilsvarende vil regelverket for offentlige anskaffelser gjelde ved konkurranseutsetting av omsorgstjenesten.

2.2 Økonomiske konsekvenser

For å oppnå igangsetting av privat drift i 2029 vil det være nødvendig å starte utarbeidelse av kravspesifikasjon fra 2026. Nødvendig budsjett vil måtte bli håndtert i rullering av økonomiplan 2024 – 2027. Det vil være behov for kalkulering av forventet kostnadsnivå for Kristiansand fra 2026. Analyse fra Bærum kommune har i 2022 estimert en kostnad på 2,95 mill. kr for gjennomføring av en konkurranse, og totalt 3,65 mill.kr i løpet av 8 år for oppfølging av avtalen med ekstern driver, hvorav størst omfang de første to årene.

2.3 Uttalelse fra rådene

Eldrerådet har møte 8. mars, og eventuelle uttalelser fra rådet vedlegges saken i etterkant.

2.4 Barn og unges interesser

Ikke vurdert her.

2.5 Medvirkning med innbyggere/brukerrepresentanter

Foreløpig ikke vurdert.

2.6 Klima- og miljøkonsekvenser

Det vurderes at klima- og miljøkonsekvenser ikke er relevant for denne saken. Det vil stilles de samme klima- og miljøkrav til byggeprosjektet uavhengig av gjennomføringsform.

2.7 HMS/Folkehelse

Ikke vurdert her.

2.8 Vurdering og konklusjon (jf. forslag til vedtak)

1. Bystyret tar notatene vurdering OPS for sykehjem i Kristiansand kommune og vurdering av offentlig-privat samarbeid om drift av tjenesten i omsorgssenter 2029 til orientering.
2. Omsorgssenteret som planlegges ferdigstilt i 2029 bygges etter en tradisjonell gjennomføringsmodell.
3. Driften av omsorgstjenesten på omsorgssenteret som planlegges ferdigstilt i 2029 blir utlyst som konkurranse. Konkurransen skal være åpen for både ideelle og kommersielle aktører.

4. Transaksjonskostnader som påløper i forbindelse med konkurransen og oppfølging av privat drift estimeres og håndteres i forbindelse med rullering av økonomiplan 2024-2027.

Sak .: Åpen halvtime